

CURS	2n Batx	MATÈRIA	Geografia	PROFESSOR/A	Sergi Riba Pla	HORES SETMANALS	4
------	---------	---------	-----------	-------------	----------------	-----------------	---

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA	
La geografia explora les interaccions i les interdependències complexes entre les persones i el territori, contribueix al descobriment de l'espai en què vivim, des de la referència de l'entorn local a un context global, i també serveix de guia per comprendre una realitat ecosocial en constant transformació i trobar el nostre lloc al món, reconeixent límits i buscant oportunitats davant dels reptes del segle XXI. El territori és l'objecte d'estudi de la geografia, la finalitat és la comprensió i l'explicació holística dels processos naturals i humans que van modelant aquest territori al llarg del temps. Com a éssers amb consciència espaciotemporal, les persones necessitem aquesta interpretació de la realitat que ens envolta, així com desxifrar el moment i l'estructura social en què es desenvolupen les nostres experiències vitals. Aquesta matèria de batxillerat promou l'anàlisi geogràfica a partir de la multiescalaritat, des de l'àmbit més local fins al més global, centrada a Catalunya i Espanya, dins d'una perspectiva europea i global, necessària per conèixer i valorar críticament les realitats del món contemporani.	
RESUM D'AVUACIÓ	
Proves i exàmens	90%
Treballs	10%
Actitud	0%
Aclariments rellevants sobre l'avaluació de la matèria: ortografia, recuperacions, mitjanes, etc.	
Els criteris per recuperar la matèria serà una prova escrita al Maig i un altre d'extraordinària al Juny.	
ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES I PERSONALITZACIÓ DE L'APRENTATGE: Criteris i decisions que organitzen, de forma global, l'acció didàctica. Tipus: aprenentatge cooperatiu, coneixements previs, etc.	
- Classes magistrals. - Cooperació en l'anàlisi i interpretació de fonts primàries i secundàries.	
MATERIAL ADDICIONAL DE LA MATÈRIA: afegiu l'enllaç del Classroom o Moodle de la matèria.	
https://classroom.google.com/c/Nzc1MzIOMjgwNDZ?cjc=32zyjz32	

PROGRAMACIÓ			
TRIMESTRE	UD	SESSIONS (HORES)	INSTRUMENTS / SABERS
1	La geografia, una ciència per al segle XXI	1	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	El medi físic d'Espanya i de Catalunya	10	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	La diversitat climàtica i la vegetació d'Espanya i de Catalunya	10	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	Els recursos i l'energia	10	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	Els paisatges naturals i cultural	10	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
2	Població d'Espanya	8	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	Els fluxos migratoris i la mobilitat	8	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	L'espai rural	8	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	La indústria i la construcció	8	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	Les activitats del sector terciari	9	
3	La ciutat: estructura i morfologia	8	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	Les xarxes urbanes i les problemàtiques de la ciutat actual	8	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	L'organització política i territorial d'Espanya i de Catalunya	8	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	Espanya a Europa i al món	8	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
	Geografia humana i econòmica de Catalunya	9	Instruments d'avaluació: classe magistral i prova escrita
TOTALS	41 hores per trimestre	123	

COMPETÈNCIES CLAU I PERFIL DE SORTIDA DE L'ALUMNAT	
Aquesta programació s'emmarca en el nou currículum de Catalunya i té com a referent el perfil de sortida de l'alumnat, que orienta l'aprenentatge cap al desenvolupament integral de l'estudiant. Les competències clau hi tenen un paper central, ja que permeten treballar habilitats transferibles i essencials per a la vida personal, acadèmica i social. Cada departament, des de la seva matèria, contribueix a aquest objectiu identificant les competències clau que es treballen al llarg del curs. Les competències clau treballades són: Comunicació lingüística (CL), Competència plurilingüe (CP), Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (MCTE), Competència digital (CD), Competència personal i social i d'aprendre a aprendre (CPSAA), Competència ciutadana (CC), Competència emprenedora (CE) i Competència en consciència i expressió culturals (CCEC).	

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LA MATÈRIA (CE)	
CE1	Competència 1 Cercar, seleccionar i combinar informació sobre els reptes ecosocials actuals de l'Estat espanyol, comparant fonts i analitzant-ne el nivell de fiabilitat, per desenvolupar el pensament crític i posicionar-se a favor dels objectius de desenvolupament sostenible.
CE2	Competència 2 Descobrir i analitzar la complexitat de l'espai geogràfic català, amb els elements i dinàmiques que el configuren, per valorar els diferents paisatges rurals i urbans i proposar alternatives de gestió territorial, amb criteris de sostenibilitat, equilibri i dinamisme econòmic.
CE3	Competència 3 Identificar i caracteritzar els medis naturals catalans i espanyols, relacionantlos amb els europeus i mundials, i amb els paisatges a què han donat lloc, per valorar-ne el grau de preservació i d'equilibri ecològic.
CE4	Competència 4 Aplicar mètodes i tècniques pròpies de la geografia per localitzar i interpretar fenòmens territorials i les seves interrelacions, plantejar investigacions, fer propostes d'actuacions i comunicar els resultats emprant el vocabulari pertinent.
CE5	Competència 5 Interpretar la globalització com a context de l'evolució dels sistemes econòmics i els comportaments socials recents, investigant les seves relacions de causa i efecte, per promoure el respecte a la dignitat humana i al medi ambient com a base d'una ciutadania global.
CE6	Competència 6 Reflexionar críticament sobre la cohesió territorial i les injustícies socials en els àmbits català i espanyol, mitjançant l'anàlisi de la seva diversitat d'estructures socioeconòmiques, demogràfiques i paràmetres de gènere, per fer propostes d'acció amb criteris de solidaritat, compromís i justícia social.
CE7	Competència 7 Mobilitzar i valorar coneixements geogràfics per aportar solucions innovadores a contextos en transformació, millorar la vida de les persones i fomentar l'autoaprenentatge permanent.

CE	OBJECTIUS D'APRENENTATGE	CRITERIS D'AVUACIÓ
CE1	Competència 1 Cercar, seleccionar i combinar informació sobre els reptes ecosocials actuals de l'Estat espanyol, comparant fonts i analitzant-ne el nivell de fiabilitat, per desenvolupar el pensament crític i posicionar-se a favor dels objectius de desenvolupament sostenible.	1.1 Qüestionar maneres de vida insostenibles i socialment injustes mitjançant la cerca i l'anàlisi geogràfica de tota mena de fonts d'informació que tractin els reptes ecosocials presents i futurs des d'arguments basats en dades analitzades. 1.2 Aportar arguments a favor de la sostenibilitat i la justícia social a Espanya, utilitzant suport digital de gràfics, imatges i cartografia per presentar en públic dades rigoroses de manera eficient.
CE2	Competència 2 Descobrir i analitzar la complexitat de l'espai geogràfic català, amb els elements i dinàmiques que el configuren, per valorar els diferents paisatges rurals i urbans i proposar alternatives de gestió territorial, amb criteris de sostenibilitat, equilibri i dinamisme econòmic.	2.1 Trobar i transmetre els valors dels diferents paisatges rurals i urbans de Catalunya reconeixent la complexitat sistèmica del medi natural i de les activitats humanes. 2.2 Proposar alternatives de gestió territorial, amb criteris de sostenibilitat i dinamisme econòmic, a partir de l'anàlisi del territori.

CE3	Competència 3 Identificar i caracteritzar els medis naturals catalans i espanyols, relacionant-los amb els europeus i mundials, i amb els paisatges a què han donat lloc, per valorar-ne el grau de preservació i d'equilibri ecològic.	3.1 Identificar i explicar els elements físics de Catalunya i Espanya, localitzant i reconeixent en mapes regions geomorfològiques i bioclimàtiques amb característiques comunes i específiques. 3.2 Relacionar els elements físics i l'acció antròpica en la configuració dels paisatges a diferents escales, discutint i valorant-ne el grau d'explotació, les potencialitats i els riscos.
CE4	Competència 4 Aplicar mètodes i tècniques pròpies de la geografia per localitzar i interpretar fenòmens territorials i les seves interrelacions, plantejar investigacions, fer propostes d'actuacions i comunicar els resultats emprant el vocabulari pertinent.	4.1 Emprar l'escala apropiada per localitzar i analitzar fenòmens territorials, amb el propòsit de dur a terme una recerca o per resoldre una tasca concreta, justificant les dades i els mètodes escollits. 4.2 Crear productes propis individuals o en grup, comunicant diagnòstics, formulant hipòtesis o elaborant conclusions, aplicant eficientment les tecnologies de la informació geogràfica Decret 171/2022, de 20 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat 6/11 (TIG) i fent ús d'un vocabulari específic i acurat.
CE5	Competència 5 Interpretar la globalització com a context de l'evolució dels sistemes econòmics i els comportaments socials recents, investigant les seves relacions de causa i efecte, per promoure el respecte a la dignitat humana i al medi ambient com a base d'una ciutadania global.	6.1 Denunciar les desigualtats individuals i els problemes territorials, identificant-ne l'origen en processos passats i recents d'estructures socioeconòmiques, demogràfiques o paràmetres de gènere, amb un compromís a favor de la solidaritat i la cohesió territorial. 6.2 Proposar solucions a problemes relacionats amb la falta de cohesió territorial, les desigualtats socials i laborals, o per motiu de gènere, que sorgeixin de la reflexió crítica i el coneixement.
CE6	Competència 6 Reflexionar críticament sobre la cohesió territorial i les injustícies socials en els àmbits català i espanyol, mitjançant l'anàlisi de la seva diversitat d'estructures socioeconòmiques, demogràfiques i paràmetres de gènere, per fer propostes d'acció amb criteris de solidaritat, compromís i justícia social.	7.1 Aplicar el coneixement geogràfic sobre problemes rellevants en contextos diversos, a diferents escales, revisant críticament coneixements previs i nous. 7.2 Valorar el paper de la geografia en la resolució de problemes territorials, diagnosticant problemes i oportunitats i raonant possibles solucions.
CE7	Competència 7 Mobilitzar i valorar coneixements geogràfics per aportar solucions innovadores a contextos en transformació, millorar la vida de les persones i fomentar l'autoaprenentatge permanent.	

SABERS I BLOCS DE SABERS	
BLOCS	SABERS
Aproximació a la geografia	- Obtenció, selecció i ús d'informacions de contingut geogràfic procedents de fonts diverses (cartogràfiques, estadístiques, textos, imatges, treball de camp i altres recursos Decret 171/2022, de 20 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat 9/11 digitals) per tal de localitzar i interpretar els fenòmens territorials i les seves interrelacions. Avaluació de la fiabilitat de les fonts. - Utilització segura de dispositius tecnològics i aplicacions informàtiques, valorant les seves aportacions a l'estudi de la geografia. - Realització de treballs d'indagació geogràfica individuals o en grup que comportin la interpretació de dades i la verificació de les hipòtesis formulades. Comunicació dels resultats d'una recerca mitjançant presentacions, emprant les

	tecnologies de la informació geogràfica (TIG) i la terminologia específica en la descripció, l'explicació i la valoració dels fenòmens estudiats. - Identificació de les causes i les conseqüències dels fenòmens estudiats, així com la seva distribució espacial i la simultaneïtat de factors implicats en determinats processos. - Lectura, interpretació i comparació de diferents documents cartogràfics (plànols i mapes de diferent natura, imatges, croquis) a diferents escales. Anàlisi de fenòmens globals a escales regionals i locals. - Incorporació de la perspectiva de gènere en els estudis geogràfics. - Presa de consciència del caràcter exhaustible dels recursos i de la necessitat d'una producció respectuosa amb el medi ambient i d'unes pautes de comportament individual i col·lectiu responsable. Apreciació de la diversitat de paisatges i de la necessitat de la seva gestió i preservació. - Valoració del coneixement geogràfic i elaboració de propostes de gestió i millora del territori per revertir la crisi global a l'era de l'antropocè.
Catalunya i Espanya a Europa i al món	- Localització i situació geogràfica de Catalunya i Espanya al món mitjançant mapes de relleu, bioclimàtics i polítics i mitjançant tècniques de geoposicionament. Comparació de la posició relativa d'Espanya al món en diferents indicadors socioeconòmics. - Identificació de les transformacions i dels desequilibris d'un món globalitzat, desigual i en canvi constant, localitzant i caracteritzant els centres de poder i les grans àrees socioeconòmiques i geopolítiques mundials. Distinció de les seves causes i conseqüències. Amenaces i oportunitats per a Catalunya i Espanya. Valoració del comerç just. - Valoració de les intervencions de les institucions internacionals en la presa de decisions polítiques, econòmiques i socials, així com de la cooperació internacional. Diagnòstic dels compromisos amb els objectius de desenvolupament sostenible. - Anàlisi de la posició d'Espanya dins la Unió Europea: diversitat de medis, països i paisatges. De la construcció de la Unió Europea a l'actualitat: la seva influència en situacions quotidianes. Desequilibris territorials i polítiques de cohesió mitjançant mapes i indicadors socioeconòmics de l'Europa de les regions. - Valoració de l'organització administrativa a l'Estat espanyol. Distinció i valoració de la diversitat de competències territorials de les administracions. Caracterització de Catalunya com a nació i com a comunitat autònoma. Debat raonat de l'encaix entre Catalunya i Espanya. Comparació de diferents models organitzatius: de la centralització a la descentralització. - Estudi de la diversitat i la cohesió territorial en els àmbits català i espanyol. Coneixement dels principals plans territorials de Catalunya: debat sobre les polítiques de cohesió i de desenvolupament regional. Debat sobre el futur de l'estat del benestar.
Medi ambient i paisatges	- Anàlisi dels elements físics, geomorfològics i climàtics, i de l'acció antròpica en la configuració dels paisatges de la península Ibèrica. Caracterització dels grans conjunts naturals de Catalunya i Espanya. - Tractament de problemes ecològics i dels efectes sobre les activitats humanes: pèrdua de biodiversitat, de sòls, contaminació, gestió de l'aigua i gestió dels residus. Debat sobre el problema dels transvasaments. Anàlisi de riscos d'origen natural i humà en determinats casos. Introducció del concepte d'antropocè. - Conscienciació sobre l'emergència climàtica: canvis en els patrons termopluriomètrics; causes, conseqüències i mesures d'adaptació. Anàlisi de les afectacions als diferents medis peninsulars: les sequeres. Estratègies d'interpretació del temps i alertes meteorològiques.

	- Debat sobre els canvis del model de desenvolupament. Identificació dels principals recursos energètics i primeres matèries. Definició de recurs natural des d'una perspectiva social, considerant les variables d'ús, abús i escassetat. Aplicació del principi de sostenibilitat. Debat sobre les energies renovables. - Localització, identificació de problemàtiques i condicionants dels paisatges catalans i espanyols, analitzant de manera específica en el cas català la problemàtica de les àrees de muntanya i del litoral. Coneixement i valoració de les polítiques de protecció, conservació i millora ambiental de les diferents administracions. La problemàtica del delta de l'Ebre.
Catalunya i Espanya: territori i societat	- Anàlisi de la distribució, l'estructura i la dinàmica natural de la població a Catalunya i Espanya: el creixement vegetatiu, el saldo migratori i el procés d'envelliment. Identificació i valoració dels canvis i permanències en relació amb els models de fecunditat i familiars. Anàlisi crítica sobre el problema de l'atur, la precarització i l'ocupació femenina en el mercat laboral. Identificació dels impactes econòmics i culturals dels fluxos migratoris: respecte per la diversitat cultural, assumint els valors democràtics de la convivència i el respecte. - Anàlisi del fet urbà a Catalunya i Espanya, les seves funcions i relacions d'interdependència amb el territori: de l'especialització funcional de la ciutat central a la urbanització difusa. Identificació dels factors d'exclusió social, els desequilibris i les desigualtats internes i la seva localització espacial. Comparació de models de ciutats sostenibles i debat sobre la mobilitat. Influència de la planificació urbana i reconeixement de les formes de participació ciutadana i gestió de la mateixa localitat. - Reflexió i conscienciació de les diferents maneres de vida als nostres entorns urbans o rurals, en funció del gènere, l'edat, la classe social, l'opció afectivosexual, l'ètnia, la cultura o les habilitats físiques i mentals. Sensibilitat per reivindicar entorns confortables per a totes les persones, rebutjant qualsevol discriminació. - Caracterització dels canvis i de les permanències en l'espai rural català i espanyol: d'una economia agrària a una de serveis i turisme. Anàlisi de la dimensió social, econòmica, ambiental i cultural dels paisatges rurals. Valoració de la industrialització de l'agricultura, la ramaderia i la pesca en el marc de la Unió Europea i el món: pràctiques sostenibles i insostenibles. Indagació de petjades ecològiques i del valor socioambiental dels productes agroalimentaris i forestals de proximitat. - Caracterització del teixit industrial català i espanyol: singularitats, nuclis i eixos. Apreciació dels canvis en el model de desenvolupament industrial pel que fa a les dimensions socials, econòmiques, ambientals i paisatgístiques que se'n deriven. Identificació de les tendències i problemàtiques de la indústria catalana i espanyola en el marc de la Unió Europea i del món: processos de reestructuració productiva i deslocalització a escala global. Avaluació d'empremtes ecològiques i la dependència energètica. - Anàlisi del creixent protagonisme dels serveis i de la seva heterogeneïtat. Relacions entre producció, distribució i venda. Anàlisi crítica d'empremtes ecològiques, estructura sociolaboral, responsabilitat social corporativa i dels consumidors. Estudi de casos: models insostenibles de serveis i alternatives. Discussió sobre l'economia digital: impacte de l'economia col·laborativa i nous models de negoci en el context global i de la Unió Europea. - Anàlisi del paper econòmic i la incidència mediambiental dels territoris i ciutats amb alta dependència del turisme. Valoració dels serveis socials i les polítiques referides a l'educació i la sanitat.